

החוק לצמצום השימוש במזומן

סעיפי החוק והיישום בשיקים

יום עיון, 13 ביוני 2019

עיקרי החוק – השלכות על המערכת הבנקאית

- לא יפרע תאגיד בנקאי, בנק הדואר, או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי שאינו עומד בהגבלות שנקבעו

- שם הנפרע אינו נקוב בשיק (שיק על החלק)

- אם השיק מוסב והסכום הנקוב בשיק עולה על 10 אש"ח –
 - לא נקובים בשיק שם המסב ומספר זהותו ושם הנסב
 - השיק הוסב יותר מפעם אחת, למעט החריגים בתוספת השנייה לחוק

היערכות המערכת הבנקאית

- ✓ היערכות לבדיקה של ההסבות
- ✓ עדכון קובץ הצגות שיקים והיערכות לשידורו למסלקה
- ✓ עדכון תקן מבנה שיק אחיד (תקן 501)
- ✓ ייזום ויישום סיבות החזרה ייעודיות
- ✓ אינדיקציה אודות שיקים שהופקדו למשמרת ערב יום התחילה
- ✓ עדכון כללי מסלקת השיקים
- ✓ הדפסות שיקים במבנה חדש
- ✓ הפחתת העמלה על שיקים מוסבים המופקדים למשמרת לפני ה- 1/7/2019
- ✓ הדרכה והסברה לפקידים וללקוחות הבנק

מבנה השיק החדש – שיק סחיר

בנק לדוגמא Model Bank

סניף 000 אלמונימי שום מקום,
רח' אלמונימי 102, שום מקום 1234567, טל' 00-0000000
000000 00 00000 0000000000

מערכות טכנולוגיות בע"מ

ח.פ. 51-000000-7

סניף חיפה והצפון בנין מרכזי

רח' אפרתי 17

טל' 03-1234567

PAY TO

שלמו ל

₪

N.I.S.

₪

00.00.0000-ב

מוגבל עד 1,000 ש"ח
שיק זה כוחו יפה ל- יום בלבד מיום הוצאתו

DATE

תאריך

SIGNATURE

חתימה

CHEQUE No.

מס' השיק

BRANCH No.

מס' הסניף

ACCOUNT No.

מס' החשבון

בנק לדוגמא בע"מ MODEL BANK

ניתן יהיה להמשיך ולעשות שימוש בפנקסי השיקים הישנים, תוך הקפדה על רישום הנחוץ בגב השיק.⁴

מבנה גב השיק החדש – שיק סחיר

שם המוטב/ים ושם משפחה	שם הנסב/ים ושם משפחה	שם הגוף הפיננסי המפוקח	שם הגוף הפיננסי המפוקח
x	x	x	x
מספר זהות המוטב/ים	מספר זהות הנסב/ים	מספר זהות הגוף הפיננסי המפוקח	מספר זהות הגוף הפיננסי המפוקח
x	x	x	x
חתימת המוטב/ים	חתימת הנסב/ים	חתימת הגוף הפיננסי המפוקח	חתימת הגוף הפיננסי המפוקח
x	x	x	x
עד ל- 10,000 ₪ (כולל)			
עדכון מבנה גב השיק בפנקסים החדשים נעשה רק עבור שיקים שאינם "למוטב בלבד".			

השינויים הנגזרים מהחוק (1)

בשיקים למוטב בלבד

חובה לציין את שם מקבל התשלום – בכל השיקים

בין פרטיים – מעל 5,000 ש"ח

כאשר עוסק הוא צד לעסקה – בכל סכום

בנק לדוגמא Model Bank		למוטב בלבד				מערכות טכנולוגיות בע"מ ח.פ. 7-000000-51 סניף חיפה והצפון בנין מרכזי רח' אפרתי 17 טל' 03-1234567	
סניף 000 אלמונימי שום מקום 00-0000000 טל' 1234567, שום מקום 102, רח' אלמונימי 102 000000 00 00000 0000000000							
PAY TO		גב' ישראלה ישראלי		שלמו ל			
₪ 00.00.0000-ב		N.I.S.		₪		מוגבל עד 1,000 ש"ח שיק זה כוחו יפה ל- יום בלבד מיום הוצאתו	
בשיק זה אין לבצע שינוי לאחר שנכתב, למעט שינוי תאריך או סכום.		DATE		תאריך		SIGNATURE	
CHEQUE No.		BRANCH No.		ACCOUNT No.		MODEL BANK בע"מ	

השינויים הנגזרים מהחוק (2)

בשיקים סחירים

חובה לציין את שם מקבל התשלום – בכל השיקים

בין פרטיים – מעל 5,000 ש"ח

כאשר עוסק הוא צד לעסקה – בכל סכום

בנק לדוגמא Model Bank

סניף 000 אלמונימי שום מקום,
רח' אלמונימי 102, שום מקום 1234567, טל' 00-0000000
000000 00 00000 0000000000

מערכות טכנולוגיות בע"מ
ח.פ. 51-000000-7
סניף חיפה והצפון בנין מרכזי
רח' אפרתי 17
טל' 03-1234567

שלמו ל **גב' ישראלה ישראלי**

PAY TO

00.00.00000-ב

N.I.S.

מוגבל עד 1,000 ש"ח
שיק זה כוחו יפה ל- יום בלבד מיום הוצאתו

DATE

תאריך

SIGNATURE

חתימה

מס' השיק

CHEQUE No.

מס' הסניף

BRANCH No.

מס' החשבון

ACCOUNT No.

בנק לדוגמא בע"מ MODEL BANK

השינויים הנגזרים מהחוק (3)

בשקים סחירים

חובה לציין את שם מקבל התשלום כנסב – בכל השיקים

כאשר עוסק הוא צד לעסקה – בכל סכום

בין פרטיים – בשיק בסכום מעל 5,000 ש"ח

שם המוטבים ושם משפחה	שם הנסבים ושם משפחה	שם הגוף הפיננסי המפוקח	שם הגוף הפיננסי המפוקח
X ישראל ישראל	X לאה כהן	X	X
מספר זהות המוטבים	מספר זהות הנסבים	מספר זהות הגוף הפיננסי המפוקח	מספר זהות הגוף הפיננסי המפוקח
X 01234567-8	X	X	X
חתימת המוטבים	חתימת הנסבים	חתימת הגוף הפיננסי המפוקח	חתימת הגוף הפיננסי המפוקח
X י. ישראלי	X	X	X
מערך 10,000 ש"ח			
עד ל-10,000 ש"ח (כולל)			

הסבות שיקים

מעל 10,000 ש"ח

חובה לציין שם ומס' זהות של המסב

לאחר ההיסב הראשון- ניתן להסב את השיק
לגוף פיננסי מפקח

הסבה נוספת מותרת מהגוף הפיננסי המפקח
לגוף פיננסי מפקח אחר פעם אחת בלבד

שם המוטבים ושם משפחה	שם המוטבים ושם משפחה	שם המוטבים ושם משפחה	שם המוטבים ושם משפחה	שם הגוף הפיננסי המפקח
ישראלה ישראל	מספר זהות המוטבים	מספר זהות המוטבים	מספר זהות המוטבים	מספר זהות הגוף הפיננסי המפקח
01934567-8	X	X	X	X
י.י. ישראלי	חתימת המוטבים	חתימת המוטבים	חתימת המוטבים	חתימת הגוף הפיננסי המפקח
X	X	X	X	X
עד ל-10,000 ש"ח (כולל)				

עד 10,000 ש"ח

אין מגבלה על מספר ההסבות

שם המוטבים ושם משפחה	שם המוטבים ושם משפחה	שם המוטבים ושם משפחה	שם המוטבים ושם משפחה	שם הגוף הפיננסי המפקח
ישראלה ישראל	מספר זהות המוטבים	מספר זהות המוטבים	מספר זהות המוטבים	מספר זהות הגוף הפיננסי המפקח
01934567-8	X	X	X	X
י.י. ישראלי	חתימת המוטבים	חתימת המוטבים	חתימת המוטבים	חתימת הגוף הפיננסי המפקח
X	X	X	X	X
עד ל-10,000 ש"ח (כולל)				

זמינות אמצעי התשלום לפי מאפיינים - עד 12/2018

מזומן – בכל סכום	כרטיס נטען	כרטיס חיוב מידי	כרטיס חיוב	שיק סחיר	שיק "למוטב בלבד"	זיכוי (מס"ב/ זה"ב)	חיוב	אפליקציות תשלום וחשבונות חוץ בנקאיים
כלל האוכלוסייה								
מתחת לגיל 14	רק בח-ן הורים							
גיל 14-15		עד 400 ₪						
גיל 16-18			באישור הורה	עד 400 ₪	עד 400 ₪			
מבוגרים								
חסרי חשבון								
בתי עסק								
מוגבל רגיל								
מוגבל חמור								
מוגבל מיוחד								

זמינות אמצעי התשלום לפי מאפיינים - מה 1/1/2019

אפליקציות תשלום וחשבונות חוץ בנקאיים	חיוב	זיכוי (מס"ב/ זה"ב)	שיק "למוטב בלבד"	שיק סחיר	כרטיס חיוב	כרטיס חיוב מידי	כרטיס נטען	מזומן-	
				חוק מזומן				חוק מזומן	כלל האוכלוסייה
				מותרת			רק בח-ן הורים	כשעוסק הינו צד לעסקה:	מתחת לגיל 14
				הסבה אחת.		עד 400 ₪		11,000 ₪ ;	גיל 14-15
			עד 400 ₪	הסבה נוספת	באישור הורה			עסקה בין פרטיים:	גיל 16-18
				מותרת				50,000 ₪ ;	מבוגרים
				לתאגיד				תייר צד לעסקה:	חסרי חשבון
				בנקאי, לבנק				55,000 ₪ ;	בתי עסק
				הדואר					מוגבל רגיל
				או לבעל					מוגבל חמור
				רישיון					מוגבל מיוחד
				למתן					
				שירותי					
				פיקדון		חוק מזומן			
				ואשראי					
				לשם					
				פירעון					
				השיק.					

הסרת חסמים – כרטיסי חיוב מידי

ללקוח

- יונפק לכל דורש ואף בדחיפה יזומה על ידי הבנקים
- גילוי נאות של עסקאות בדף ח-ן עו"ש
- אין עמלה בערוץ ישיר (עמלת שורה)
- הפחתת עמלה על הכרטיס (אם אין כ.א.)
- פטור מעמלה על הכרטיס (אם יש כ.א.)

הקלות לבית עסק

- זיכוי בית העסק עד 3 ימים
- חבילת סליקה מודולרית
- עמלה צולבת נמוכה

כרטיסים נטענים – בנק הדואר

כרטיס נטען מזוהה - דולר

- טעינה עד 2,500 דולר;
טעינה עד 2,500 דולר;
- עד 2 כרטיס לאותו
הלקוח
- טעינה שנתית - עד
180,000 ש"ח

כרטיס נטען מזוהה – בש"ח, באירו או בליש"ט

- טעינה עד 20 אש"ח
- ליוצאים לחו"ל,
לקניות אונליין ולאלו
שאינם מחזיקים
בחשבון עו"ש או כ.
חיוב
- טעינה שנתית - עד
180,000 ש"ח

כרטיס נטען אנונימי

- טעינה חד פעמית עד
לסכום מקסימלי של
1,000 ש"ח
- סכומי הטעינה
מוגבלים

כרטיסים נטענים – בנקים מסחריים

✓ החל מיום 16/7/18 רשאים התאגידים הבנקאיים לגבות עמלה בגין משיכת מזומן במכשיר אוטומטי על-ידי כרטיס נטען שאינו מקושר לחשבון עו"ש, ובכך הוסרה מגבלה שהיוותה חסם לקיומם של כרטיסים נטענים שאינם מחוברים לחשבון עו"ש.

✓ ישנם מספר בנקים מסחריים שכבר כיום מציעים כרטיסים נטענים שאינם מקושרים לחשבון בנק, כדוגמת- כרטיסי שכר, כרטיסי אש"ל לעובדים, וכרטיס נטען אנונימי ומאובטח אשר ניתן להטענה חד פעמית של עד 1,000 ש"ח.

אמצעי התשלום המתקדמים מתפתחים ביחד עם הטכנולוגיה

תודה THANK YOU شکرا جزيلا

17

הגבלות על שימוש בצ'קים

עסקאות בין פרטיים – איסור צ'ק על החלק מעל 5,000 ש"ח
כאשר עוסק צד לעסקה – איסור מתן/קבלת צ'ק על החלק בכל סכום
מותרת הסבה אחת בלבד בסכום שמעל 10,000 ש"ח
איסור הסבה מבלי ששם הנסב ומס' זהותו נקובים בגב הצ'ק
לא יפרע תאגיד בנקאי, בנק הדואר, או בעל רישיון למתן שירותי פיקדון
ואשראי שאינו עומד בהגבלות שנקבעו

הקלות:

- מותרת הסבה שנייה בלבד רק לתאגיד בנקאי, לבנק הדואר או לבעל רישיון למתן שירותי פיקדון ואשראי לשם פירעונו

- לאחר ההיסב, מותר להסב את הצ'ק מהגוף הפיננסי המפוקח לגוף פיננסי מפוקח אחר פעם אחת בלבד

- אם ההיסב השני הוא לגוף פיננסי מפוקח; שר האוצר, בהסכמת נגיד בנק ישראל, ובאישור ועדת החוקה, רשאי לקבוע כי היסב כאמור ייעשה רק לגבי שירותים שקבע

